# 8. PROTOKOLL TAANI KUNINGRIIGI, IIRIMAA NING SUURBRITANNIA JA PÕHJA-IIRI ÜHENDKUNINGRIIGI, KREEKA VABARIIGI, HISPAANIA KUNINGRIIGI JA PORTUGALI VABARIIGI NING AUSTRIA VABARIIGI, SOOME VABARIIGI JA ROOTSI KUNINGRIIGI ÜHINEMISLEPINGUTE JA -AKTIDE KOHTA

KÕRGED LEPINGUOSALISED,

MEENUTADES, et Taani Kuningriik, Iirimaa ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik ühinesid Euroopa ühendustega 1. jaanuaril 1973. aastal; et Kreeka Vabariik ühines Euroopa ühendustega 1. jaanuaril 1981. aastal; et Hispaania Kuningriik ja Portugali Vabariik ühinesid Euroopa ühendustega 1. jaanuaril 1986. aastal; et Austria Vabariik, Soome Vabariik ja Rootsi Kuningriik ühinesid 1. jaanuaril 1995. aastal Euroopa ühendustega ja Euroopa Liidu lepingu alusel asutatud Euroopa Liiduga;

ARVESTADES, et põhiseaduse artikli IV-437 lõige 2 näeb ette eespool osutatud ühinemislepingute kehtetuks tunnistamise;

ARVESTADES, et kõnealuste ühinemislepingute ja nendele lisatud aktide teatud sätted on jätkuvalt asjakohased; ning et põhiseaduse artikli IV-437 lõikes 2 nähakse ette, et sellised sätted tuleb sätestada protokollis või tuleb neile protokollis viidata, et nad jääksid kehtima ning nende õiguslik toime säiliks;

NING ARVESTADES, et nende sätete põhiseadusega vastavusse viimiseks on vaja teha tehnilisi kohandusi, muutmata nende sätete õigusjõudu,

ON KOKKU LEPPINUD, et Euroopa põhiseaduse lepingule ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingule lisatakse järgmised sätted:

## I JAOTIS

## ÜHISSÄTTED

### *Artikkel 1*

Ühinemislepingutest tulenevad õigused ja kohustused, millele viidatakse põhiseaduse artikli IV-437 lõike 2 punktides a–d, jõustusid nendes lepingutes sätestatud tingimustel järgmistel kuupäevadel:

a) 1. jaanuaril 1973 Taani Kuningriigi, Iirimaa ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi ühinemisleping;

b) 1. jaanuaril 1981 Kreeka Vabariigi ühinemisleping;

c) 1. jaanuaril 1986 Hispaania Kuningriigi ja Portugali Vabariigi ühinemisleping;

d) 1. jaanuaril 1995 Austria Vabariigi, Soome Vabariigi ja Rootsi Kuningriigi ühinemisleping.

*Artikkel 2*

1. Artiklis 1 nimetatud ühinevad riigid peavad ühinema järgmiste, enne oma liitumist sõlmitud lepingute ja konventsioonidega, kui need lepingud või konventsioonid on veel jõus:

a) teiste liikmesriikide vahel sõlmitud lepingud ja konventsioonid, mis põhinevad Euroopa Ühenduse asutamislepingul, Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingul või Euroopa Liidu lepingul, või mis on lahutamatud nimetatud lepingute eesmärkide saavutamisest, või mis on seotud ühenduste või liidu toimimise või selle tegevusega;

b) lepingud ja konventsioonid, mis teised liikmesriigid on sõlminud kas ühiselt Euroopa ühenduste, ühe või enama kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooniga, ning kõnealuste lepingute või konventsioonidega seotud lepingud. Selles suhtes annavad liit ja teised liikmesriigid abi artiklis 1 osutatud ühinevatele riikidele.

2. Vajaduse korral võtavad uued liikmesriigid asjakohased meetmed, et kohandada oma seisukohti rahvusvaheliste organisatsioonide ja nende rahvusvaheliste lepingute suhtes, milles osalevad ka liit või Euroopa Aatomienergiaühendus või teised liikmesriigid, liiduga ühinemisest tulenevate õiguste ja kohustustega.

*Artikkel 3*

Ühinemisaktide sätted, mille eesmärgiks või tagajärjeks on Euroopa Ühenduste Kohtu ja üldkohtu tõlgenduses tunnistada kehtetuks või muuta, teisiti kui üleminekumeetmena, Euroopa ühenduste või Euroopa Liidu lepinguga asutatud Euroopa Liidu institutsioonide, organisatsioonide või asutuste poolt vastu võetud akte, jäävad jõusse, kohaldades teist lõiku.

Esimeses lõigus osutatud sätetel on sama õiguslik toime nagu aktidel, mida nad kehtetuks tunnistavad või muudavad, ning neile kohaldatakse samu eeskirju, mida kõnealustele aktidele.

*Artikkel 4*

Euroopa ühenduste või Euroopa Liidu lepinguga asutatud Euroopa Liidu institutsioonide, organisatsioonide või asutuste aktide tekstid, mis on vastu võetud enne artiklis 1 osutatud ühinemisi, ja mis on hiljem järjestikku koostatud inglise ja taani keeles, kreeka keeles, hispaania ja portugali keeles ning soome ja rootsi keeles, on autentsed alates artiklis 1 osutatud asjaomastest ühinemiskuupäevadest samadel tingimustel kui teistes keeltes koostatud ja autentsed tekstid.

*Artikkel 5*

Käesoleva protokolli üleminekusätted, kui need ei ole enam kohaldatavad, võib kehtetuks tunnistada nõukogu Euroopa seadusega. Nõukogu teeb ühehäälse otsuse pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendiga.

## II JAOTIS

## TAANI KUNINGRIIGI, IIRIMAA NING SUURBRITANNIA JA PÕHJA-IIRI ÜHENDKUNINGRIIGI ÜHINEMISTINGIMUSI KÄSITLEVA AKTI SÄTTED

*1. JAGU*

### Sätted Gibraltari kohta

*Artikkel 6*

1. Institutsioonide akte, mis käsitlevad põhiseaduse I lisas esinevaid tooteid ja tooteid, mille suhtes ühise põllumajanduspoliitika rakendamise tulemusena kehtivad liitu importimisel erieeskirjad, ega kumuleeruva käibemaksu alaste liikmesriikide õigusaktide ühtlustamist käsitlevaid akte ei kohaldata Gibraltari suhtes, kui nõukogu ei võta vastu Euroopa otsust, mis sätestab teisiti. Nõukogu teeb otsuse ühehäälselt komisjoni ettepaneku põhjal.

2. Taani Kuningriigi, Iirimaa ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi ühinemist käsitleva akti II lisa punktis VI ([1]) määratletud Gibraltari olukord säilitatakse.

*2. JAGU*

### Sätted Fääri saarte kohta

*Artikkel 7*

Fääri saartel elavaid Taani kodanikke käsitletakse liikmesriigi kodanikena põhiseaduse tähenduses üksnes alates kuupäevast, mil kõnealune põhiseadus muutub kohaldatavaks kõnealuste saarte suhtes.

([1]) EÜT L 73, 27.3.1972, lk. 47.

*3. JAGU*

## Sätted Kanalisaarte ja Mani saare kohta

*Artikkel 8*

1. Liidu tolliküsimuste ja koguseliste piirangute eeskirju, eriti tollimakse, kõiki samaväärse toimega makse ning ühist tollitariifistikku kohaldatakse Kanalisaarte ja Mani saare suhtes samadel tingimustel, kui neid kohaldatakse Ühendkuningriigi suhtes.

2. Põllumajandustoodete ja nendest töödeldud toodete osas, mille kohta kehtib kaubanduse erirežiim, kohaldatakse liidu eeskirjadega ette nähtud ning Ühendkuningriigis kohaldatavaid impordimakse ja muid impordimeetmeid kolmandate riikide suhtes.

Samuti kohaldatakse selliseid liidu eeskirjade sätteid, mis on vajalikud võimaldamaks nende toodete vaba liikumist ja kaubanduse normaalsete konkurentsitingimuste järgimist.

Nõukogu võtab komisjoni ettepaneku põhjal vastu Euroopa määrused või otsused, mis kehtestavad tingimused, mille alusel kohaldatakse eelnevates lõikudes märgitud sätteid kõnealuste territooriumide suhtes.

*Artikkel 9*

Liidu õigus ei mõjuta Kanalisaarte või Mani saare elanike õigusi Ühendkuningriigis. Selliste isikute suhtes ei kehti siiski isikute ja teenuste vaba liikumist käsitlevad liidu õiguse sätted.

*Artikkel 10*

Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu sätteid, mis on kohaldatavad isikute või ettevõtjate suhtes kõnealuse lepingu artikli 196 tähenduses, kohaldatakse kõnealuste isikute või ettevõtjate suhtes, kui need elavad või asuvad käesoleva protokolli artiklis 8 osutatud territooriumidel.

*Artikkel 11*

Artiklis 8 osutatud territooriumide asutused kohaldavad liidu kõigi füüsiliste ja juriidiliste isikute suhtes ühesugust režiimi.

*Artikkel 12*

Kui käesolevas jaos määratletud korra kohaldamise jooksul ilmnevad liidu ja artiklis 8 osutatud territooriumide vahelises suhtlemises ükskõik kummal poolel raskused, paneb komisjon viivitamata nõukogule ette kaitsemeetmed, mida ta vajalikuks peab, ja täpsustab nende kohaldamistingimused.

Nõukogu võtab vastu asjakohased Euroopa määrused või otsused ühe kuu jooksul.

*Artikkel 13*

Käesolevas jaos käsitletakse Kanalisaarte või Mani saare elanikku Briti kodanikuna, kel on kõnealune kodakondsus sel põhjusel, et tema ise, tema vanem või vanavanem on sündinud, lapsendatud, naturaliseeritud või registreeritud kõnealustel saartel. Sellist isikut ei käsitleta selles mõttes Kanalisaarte või Mani saare elanikuna, kui tema ise, tema vanem või vanavanem on sündinud, lapsendatud, naturaliseeritud või registreeritud Ühendkuningriigis. Samuti ei käsitleta teda sellisena, kui ta ükskõik millal on elanud viis aastat Ühendkuningriigis.

Selliste isikute kindlakstegemiseks vajalikud haldusmeetmed tehakse teatavaks komisjonile.

*4. JAGU*

## Sätted industrialiseerimise ja majanduse arengu poliitika rakendamise kohta Iirimaal

*Artikkel 14*

Liikmesriigid võtavad arvesse tõsiasja, et Iiri valitsus on asunud rakendama industrialiseerimise ja majanduse arengu poliitikat, mille eesmärgiks on ühtlustada Iiri elatustase teiste liikmesriikide elatustasemega ja kõrvaldada tööpuudus, tasandades järk-järgult arengutasemete piirkondlikke erinevusi.

Nad tunnistavad, et kõnealuse poliitika eesmärkide saavutamine on nende ühistes huvides ja nõustuvad sel eesmärgil soovitama institutsioonidel rakendada kõiki põhiseadusega ette nähtud meetmeid ja menetlusi, eelkõige kasutada sobivalt liidu ressursse, mis on mõeldud selle eesmärkide saavutamiseks.

Liikmesriigid tunnistavad eelkõige, et põhiseaduse artiklite III-167 ja III-168 kohaldamisel on vajalik arvesse võtta majanduse laiendamise ja elanikkonna elatustaseme tõstmise eesmärke.

*5. JAGU*

## Sätted teabevahetuse kohta Taaniga tuumaenergia vallas

*Artikkel 15*

1. Alates 1. jaanuarist 1973 antakse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artikli 13 kohaselt liikmesriikidele, isikutele ja ettevõtjatele edastatud teave Taani käsutusse, kes levitab seda piiratult omal territooriumil kõnealuses artiklis sätestatud tingimustel.

2. Alates 1. jaanuarist 1973 annab Taani lõikes 3 täpsustatud sektorites Euroopa Aatomienergiaühenduse käsutusse võrdväärse koguse teavet. Kõnealune teave esitatakse üksikasjalikult komisjonile edastatavas dokumendis. Komisjon edastab selle teabe Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artiklis 13 sätestatud tingimustel ühenduse ettevõtjatele.

3. Sektorid, mille kohta Taani edastab Euroopa Aatomienergiaühendusele teavet, on järgmised:

a) raske vee aeglustiga ja orgaanilise vedelikuga jahutatud reaktor DOR;

b) raske vee survevesireaktorid DT-350 ja DK-400;

c) kõrgtemperatuuriga gaasikaar;

d) seadistamine ja elektrooniline erivarustus;

e) töökindlus;

f) reaktorifüüsika, reaktoridünaamika ja soojusvahetus;

g) materjalide ja varustuse reaktorisisene testimine.

4. Taani kohustub varustama Euroopa Aatomienergiaühendust igasuguse teabega, mis täiendab edastatavaid aruandeid, eelkõige Euroopa Aatomienergiaühenduse või liikmesriigi ametnike külaskäigul Risö keskusesse, iga üksikjuhtumi osas vastastikuse kokkuleppega määratavate tingimuste kohaselt.

*Artikkel 16*

1. Sektorites, kus Taani annab teabe Euroopa Aatomienergiaühenduse käsutusse, annavad pädevad asutused ühenduse liikmesriikidele, isikutele ja ettevõtjatele nõudmise korral välja kaubanduslikel tingimustel litsentse, kui neil on ainuõigus liikmesriikides registreeritud patentidele ja kui neil ei ole mingit kohustust anda või pakkuda kolmandatele isikutele ainulitsentse või osalisi ainulitsentse kõnealuste patendiõiguste kohta.

2. Ainulitsentsi või osalise ainulitsentsi väljaandmise korral julgustab Taani selliseid litsentsiandjaid andma liikmesriikidele, isikutele ja ettevõtjatele kaubanduslikel tingimustel välja all-lihtsente ning hõlbustab seda tegevust.

Kõnealused ainulitsentsid või osalised ainulitsentsid antakse välja tavapärastel kaubanduslikel tingimustel.

*6. JAGU*

## Sätted teabevahetuse kohta Iirimaaga tuumaenergia vallas

*Artikkel 17*

1. Alates 1. jaanuarist 1973 antakse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artikli 13 kohaselt liikmesriikidele, isikutele ja ettevõtjatele edastatud teave Iirimaa käsutusse, kes levitab seda piiratult omal territooriumil kõnealuses artiklis sätestatud tingimustel.

2. Alates 1. jaanuarist 1973 annab Iirimaa Euroopa Aatomienergiaühenduse käsutusse Iirimaal tuumaenergia vallas omandatud teabe, mida levitatakse piiratult niivõrd, kuivõrd tegemist ei ole puhtal kujul kommertsrakendustega. Komisjon edastab selle teabe Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artiklis 13 sätestatud tingimustel ühenduse ettevõtjatele.

3. Käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud teave käsitleb põhiliselt uuringuid energeetikareaktori arendamiseks ning tööd radioisotoopidega ja nende kasutamist meditsiinis, sealhulgas kiirguskaitse probleemide valdkonnas.

*Artikkel 18*

1. Sektorites, kus Iirimaa annab teabe Euroopa Aatomienergiaühenduse käsutusse, annavad pädevad asutused ühenduse liikmesriikidele, isikutele ja ettevõtjatele nõudmise korral välja kaubanduslikel tingimustel litsentse, kui neil on ainuõigus liikmesriikides registreeritud patentidele ja kui neil ei ole mingit kohustust anda või pakkuda kolmandatele osapooltele ainulitsentse või osalisi ainulitsentse kõnealuste patendiõiguste kohta.

2. Ainulitsentsi või osalise ainulitsentsi väljaandmise korral julgustab Iirimaa selliseid litsentsiandjaid andma ühenduse liikmesriikidele, isikutele ja ettevõtjatele kaubanduslikel tingimustel välja alllitsentse ning hõlbustab seda tegevust.

Kõnealused ainulitsentsid või osalised ainulitsentsid antakse välja tavapärastel kaubanduslikel tingimustel.

*7. JAGU*

## Sätted teabevahetuse kohta Ühendkuningriigiga tuumaenergia vallas

*Artikkel 19*

1. Alates 1. jaanuarist 1973 antakse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artikli 13 kohaselt liikmesriikidele, isikutele ja ettevõtjatele edastatud teave Ühendkuningriigi käsutusse, kes

levitab seda piiratult omal territooriumil kõnealuses artiklis sätestatud tingimustel.

2. Alates 1. jaanuarist 1973 annab Ühendkuningriik Taani Kuningriigi, Iirimaa ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi ühinemistingimusi käsitleva akti protokolli nr 28 lisas ([1]) esitatud nimekirjas sätestatud sektorites Euroopa Aatomienergiaühenduse käsutusse võrdväärse koguse teavet. Kõnealune teave esitatakse üksikasjalikult komisjonile edastatavas dokumendis. Komisjon edastab selle teabe Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artiklis 13 sätestatud tingimustel ühenduse ettevõtjatele.

3. Pidades silmas ühenduse suuremat huvi teatavate sektorite vastu pöörab Ühendkuningriik erilist tähelepanu teabe edastamisele järgmistes sektorites:

a) kiirete reaktorite uuringud ja arendus (sealhulgas ohutus);

b) alusuuringud (kohaldatav reaktoritüüpide suhtes);

c) reaktori ohutus (muud reaktorid peale kiirete reaktorite);

d) metallurgia, teras, tsirkooniumisulamid, betoon;

e) struktuurimaterjalide sobivus;

f) eksperimentaalne kütusetootmine;

g) termohüdrodünaamika;

h) seadistamine.

*Artikkel 20*

1. Nendes valdkondades, kus Ühendkuningriik annab teabe Euroopa Aatomienergiaühenduse käsutusse, annavad pädevad asutused ühenduse liikmesriikidele, isikutele ja ettevõtjatele nõudmise korral välja kaubanduslikel tingimustel litsentse, kui neil on ainuõigus ühenduse liikmesriikides registreeritud patentidele ja kui neil ei ole mingit kohustust anda või pakkuda kolmandatele osapooltele ainulitsentse või osalisi ainulitsentse kõnealuste patendiõiguste kohta.

([1]) EÜT L 73, 27.3.1972, lk 84.

2. Ainulitsentsi või osalise ainulitsentsi väljaandmise korral julgustab Ühendkuningriik selliseid litsentsiandjaid andma ühenduse liikmesriikidele, isikutele ja ettevõtjatele välja kaubanduslikel tingimustel all-litsentse ja hõlbustab seda tegevust.

Kõnealused ainulitsentsid või osalised ainulitsentsid antakse välja tavapärastel kaubanduslikel tingimustel.

## III JAOTIS

## KREEKA VABARIIGI ÜHINEMIST KÄSITLEVA AKTI SÄTTED

*1. JAGU*

### Sätted tollimaksuvabastuse kohta, mille Kreeka annab teatavate kaupade importimisel

*Artikkel 21*

Põhiseaduse artikkel III-151 ei takista Kreeka Vabariiki säilitamast vabastusmeetmeid, mis on vastu võetud enne 1. jaanuari 1979 vastavalt järgmistele seadustele:

a) seadus nr 4171/61 (riigi majanduse arengu toetamise üldmeetmed),

b) dekreet-seadus nr 2687/53 (väliskapitali investeerimine ja kaitse),

c) seadus nr 289/76 (piirialade arengu edendamise soodustused ja kõikide sellega seotud küsimuste reguleerimine),

kuni nende lepingute aegumiseni, mille Kreeka Vabariigi valitsus on sõlminud kõnealustest meetmetest kasusaajatega.

*2. JAGU*

### Sätted maksustamise kohta

*Artikkel 22*

Kreeka Vabariigi ühinemistingimuste akti VIII lisa ([1]) punktis II.2. loetletud akte kohaldatakse Kreeka Vabariigi suhtes vastavalt eespool nimetatud lisas sätestatud tingimustele, välja arvatud selle punktidele 9 ja 18.b tehtud viidete osas.

([1]) EÜT L 291, 19.11.1979, lk 163.

*3. JAGU*

## Sätted puuvilla kohta

*Artikkel 23*

1. Käesolev jagu käsitleb kraasimata või kammimata puuvilla, mis kuulub koondnomenklatuuri alamrubriiki nr 5201 00.

2. Liidus võetakse kasutusele süsteem eelkõige selleks, et:

a) toetada puuvilla tootmist liidu sellistes piirkondades, kus see on põllumajanduse jaoks tähtis,

b) võimaldada asjaomastel tootjatel teenida rahuldavat sissetulekut,

c) stabiliseerida turgu struktuuri parandamisega tarnimise ja turustamise tasandil.

3. Lõikes 2 nimetatud süsteem hõlmab tootmisabi.

4. Selleks et võimaldada puuvillatootjatel keskendada pakkumist ja kohandada tootmist turunõuetele, kehtestatakse tootjate ühenduste ja selliste ühenduste liitude moodustamist julgustav kord.

Kõnealuse korraga nähakse ette toetused selleks, et soodustada tootjate ühenduste moodustamist ja hõlbustada nende toimimist.

Kõnealusest korrast võivad kasu saada üksnes need ühendused, mis:

a) on moodustatud tootjate eneste algatusel,

b) pakuvad oma tegevuse kestuse ja tõhususe suhtes piisavaid tagatisi,

c) on pälvinud asjaomase liikmesriigi tunnustuse.

5. Liidu kaubandussüsteemi kolmandate riikide suhtes ei mõjutata. Seda silmas pidades on eriti lubamatu sätestada importi kitsendavaid meetmeid.

6. Käesoleva jao alusel kehtestatud süsteemi tehtavad vajalikud muudatused kehtestatakse nõukogu Euroopa seadusega.

Nõukogu võtab komisjoni ettepaneku põhjal vastu Euroopa määrused ja otsused, millega kehtestatakse selle jao rakendamiseks vajalikud üldeeskirjad.

Nõukogu teeb otsuse pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendiga.

*4. JAGU*

## Sätted Kreeka majandusliku ja tööstusliku arengu kohta

*Artikkel 24*

Liikmesriigid võtavad arvesse asjaolu, et Kreeka Vabariigi valitsus on alustanud sellise industrialiseerimise ja majandusarengu poliitika rakendamist, mis on mõeldud Kreeka elatustaseme vastavusseviimiseks muude liikmesriikide omaga ja osalise tööpuuduse kõrvaldamiseks, samal ajal vähendades järk-järgult erinevusi piirkondade arengutasemetes.

Nad tunnistavad, et kõnealuse poliitika eesmärkide saavutamine on nende ühistes huvides.

Selleks rakendavad institutsioonid kõiki põhiseadusega ette nähtud meetmeid ja menetlusi, kasutades eelkõige sobivalt liidu ressursse, mis on mõeldud selle eesmärkide saavutamiseks.

Eelkõige on põhiseaduse artiklite III-167 ja III-168 kohaldamisel vaja arvesse võtta majanduse laiendamise ja elanikkonna elatustaseme tõstmise eesmärke.

*5. JAGU*

## Sätted teabevahetuse kohta Kreekaga tuumaenergia vallas

*Artikkel 25*

1. Alates 1. jaanuarist 1981 antakse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artikli 13 kohaselt liikmesriikidele, isikutele ja ettevõtjatele edastatud teave Kreeka Vabariigi käsutusse, kes levitab seda oma territooriumil piiratult kõnealuses artiklis sätestatud tingimustel.

2. Alates 1. jaanuarist 1981 annab Kreeka Vabariik Euroopa Aatomienergiaühenduse käsutusse Kreekas tuumaenergia vallas omandatud teabe, mida levitatakse piiratult niivõrd, kuivõrd tegemist ei ole puhtal kujul kommertsrakendustega. Komisjon edastab selle teabe Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artiklis 13 sätestatud tingimustel ühenduse ettevõtjatele.

3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud teave käsitleb peamiselt:

a) uuringuid raadioisotoopide kasutamise kohta järgmistes valdkondades: meditsiin, põllumajandus, entomoloogia, keskkonnakaitse,

b) tuumatehnoloogia kasutamist arheomeetrias,

c) elektrooniliste meditsiiniseadmete arendamist,

d) radioaktiivsete maakide geoloogilise luure meetodite arendamist.

*Artikkel 26*

1. Sektorites, kus Kreeka Vabariik annab teabe Euroopa Aatomienergiaühenduse käsutusse, väljastavad pädevad asutused ühenduse liikmesriikidele, isikutele ja ettevõtjatele nõudmise korral kaubanduslikel tingimustel litsentse, kui neil on ainuõigus ühenduse liikmesriikides registreeritud patentidele ja kui neil ei ole mingit kohustust anda või pakkuda kolmandatele isikutele ainulitsentse või osalisi ainulitsentse kõnealuste patendiõiguste kohta.

2. Ainulitsentsi või osalise ainulitsentsi väljaandmise korral julgustab Kreeka Vabariik selliseid litsentsiandjaid andma ühenduse liikmesriikidele, isikutele ja ettevõtjatele kaubanduslikel tingimustel välja all-litsentse ning hõlbustab seda tegevust.

Kõnealused ainulitsentsid või osalised ainulitsentsid antakse välja tavapärastel kaubanduslikel tingimustel.

## IV JAOTIS

## HISPAANIA KUNINGRIIGI JA PORTUGALI VABARIIGI ÜHINEMISTINGIMUSI KÄSITLEVA AKTI SÄTTED

*1. JAGU*

### Finantssätted

*Artikkel 27*

Käibemaksust laekuvad omavahendid arvutatakse ja seda kontrollitakse nii, nagu kuuluksid Kanaari saared ning Ceuta ja Melilla kuuenda nõukogu direktiivi 77/388/EMÜ (17. mai 1977) (kumuleeruvate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta — ühine käibemaksusüsteem: ühtne maksubaas) territoriaalsesse kohaldamisalasse.

*2. JAGU*

### Sätted patentide kohta

*Artikkel 28*

Hispaania siseriikliku õiguse tõendamiskohustusega seotud sätteid, mis on vastu võetud Hispaania Kuningriigi ja Portugali Vabariigi ühinemistingimusi käsitleva akti protokolli nr 8 lõike 2 alusel, ei kohaldata kui on esitatud patendi rikkumise hagi teise patendiomaniku vastu, kellel on hageja poolt patenteeritud meetodil valmistatud tootega identse toote valmistamise meetodi patent, juhul kui

nimetatud teine patent on välja antud enne 1. jaanuari 1986.

Juhul, kui tõendamiskohustuse üleminekut ei kohaldata, nõuab Hispaania Kuningriik patendi omanikult ka edaspidi oma õiguste rikkumise kohta tõendite esitamist. Kõigil nendel juhtudel kohaldab Hispaania Kuningriik "arestimiseks-kirjeldamiseks" nimetatavat kohtumenetlust.

"Arestimine-kirjeldamine" tähendab esimeses ja teises lõigus osutatud süsteemi kuuluvat menetlust, mille alusel võib iga isik, kellel on õigus esitada rikkumise puhul hagi, nõuda, et pärast tema taotluse põhjal kohtuotsuse tegemist koostaksid kohtutäitur ja teda abistavad eksperdid väidetava rikkuja valdustel kõnealuste protsesside üksikasjaliku kirjelduse, tehes eelkõige valguskoopiaid tehnilistest dokumentidest, koos tegeliku arestimisega või ilma. Selle kohtuotsusega võidakse ette näha kautsjoni maksmine, mis on mõeldud väidetavale rikkujale kahjude korvamiseks, juhul kui "arestimine-kirjeldamine" põhjustab kahju.

*Artikkel 29*

Portugali siseriikliku õiguse tõendamiskohustusega seotud sätteid, mis on vastu võetud Hispaania Kuningriigi ja Portugali Vabariigi ühinemistingimusi käsitleva akti protokolli nr 19 lõike 2 alusel, ei kohaldata kui on esitatud patendi rikkumise hagi teise patendiomaniku vastu, kellel on hageja poolt patenteeritud meetodil valmistatud tootega identse toote valmistamise meetodi patent, juhul kui nimetatud teine patent on välja antud enne 1. jaanuari 1986.

Juhul, kui tõendamiskohustuse üleminekut ei kohaldata, nõuab Portugali Vabariik patendi omanikult ka edaspidi oma õiguste rikkumise kohta tõendite esitamist. Kõigil nendel juhtudel kohaldab Portugali Vabariik "arestimiseks-kirjeldamiseks" nimetatavat kohtumenetlust.

"Arestimine-kirjeldamine" tähendab esimeses ja teises lõigus osutatud süsteemi kuuluvat menetlust, mille alusel võib iga isik, kelle on õigus esitada rikkumise puhul hagi, nõuda, et pärast tema taotluse põhjal kohtuotsuse tegemist koostaksid kohtutäitur ja teda abistavad eksperdid väidetava rikkuja valdustel kõnealuste protsesside üksikasjaliku kirjelduse, tehes eelkõige valguskoopiaid tehnilistest dokumentidest, koos tegeliku arestimisega või ilma. Selle kohtuotsusega võidakse ette näha kautsjoni maksmine, mis on mõeldud väidetavale rikkujale kahjude korvamiseks, juhul kui "arestimine-kirjeldamine" põhjustab kahju.

*3. JAGU*

## Lisakohustuste mehhanismi liidu ja kolmandate riikide vaheliste kalastuskokkulepete raames käsitlevad sätted

*Artikkel 30*

1. Käesolevaga seatakse liidu ja asjaomaste kolmandate riikide vahelistest kalastuskokkulepetest tulenevate kohustuste raames sisse kolmanda riigi suveräänsete õiguste või jurisdiktsiooni alla kuuluvates vetes kala püüdvate liidu liikmesriigi lippu kandvate laevade lisatoimingute erisüsteem.

2. Toimingud, mida võib lõigetes 3 ja 4 osutatud tingimustel ja piirangutega teostada lisaks kalapüügile, on seotud:

a) asjaomase kolmanda riigi territooriumil selliste kalastussaaduste töötlemisega, mille liikmesriigi lippu kandvad laevad on püüdnud kõnealuse kolmanda riigi vetes kalastuskokkuleppele vastava kalapüügi käigus, et turustada neid saadusi liidu turul ühise tollitariifistiku 3. peatükki kuuluvate rubriikide raames,

b) ühise tollitariifistiku 3. peatüki alla kuuluvate kalastussaaduste peale- või ümberlaadimisega liikmesriigi lippu kandva laeva pardale kalastuskokkuleppega ettenähtud tegevuse raames, et neid saadusi vedada ja töödelda, eesmärgiga turustada neid liidu turul.

3. Lõikes 2 nimetatud toimingutega hõlmatud saaduste importimisel liitu kohaldatakse ühise tollitariifistiku tollimaksude täielikku või osalist edasilükkamist või erilist maksusüsteemi selliste tingimuste ja täiendavate piirangute alusel, mis määratakse igal aastal kindlaks seoses kõnealustest kokkulepetest ja nendega kaasnevatest üksikasjalikest eeskirjadest tulenevate kalastusvõimaluste hulgaga.

4. Euroopa seaduse või raamseadusega sätestatakse selle süsteemi kohaldamise üldeeskirjad ja eelkõige kriteeriumid kõnealuste koguste kindlaksmääramiseks ja jaotamiseks.

Selle süsteemi üksikasjalikud rakenduseeskirjad ja asjakohased kogused võetakse vastu määruse (EÜ) nr 104/2000 artiklis 37 ettenähtud korras.

*4. JAGU*

## Sätted Ceuta ja Melilla kohta

*1. alajagu*

### Üldsätted

*Artikkel 31*

1. Ceuta ja Melilla suhtes kohaldatakse põhiseadust ning institutsioonide akte, kui lõigetes 2 ja 3 osutatud eranditest ning muudest käesoleva jao sätetest ei tulene teisiti.

2. Tingimused, mille alusel põhiseaduse kaupade vaba liikumist käsitlevaid sätteid ning institutsioonide tollialaseid õigusakte ja kaubanduspoliitikat käsitlevaid akte kohaldatakse Ceuta ja Melilla suhtes, on sätestatud käesoleva jao 3. alajaos.

3. Ilma et see piiraks artikli 32 erisätete kohaldamist, ei kohaldata institutsioonide ühist põllumajanduspoliitikat ja ühist kalanduspoliitikat käsitlevaid akte Ceuta ega Melilla suhtes.

4. Hispaania Kuningriigi taotlusel, võib Euroopa seaduste või raamseadustega:

a) otsustada arvata Ceuta ja Melilla liidu tolliterritooriumi koosseisu;

b) määratleda kohased meetmed, mille eesmärgiks on liidu õiguse kehtivate sätete laiendamine Ceutale ja Melillale.

Omal algatusel või liikmesriigi taotlusel toimiva komisjoni ettepaneku põhjal võib nõukogu võtta vastu Ceuta ja Melilla suhtes kehtivas korras vajalikke muudatusi tegeva Euroopa seaduse või raamseaduse.

Nõukogu teeb ühehäälse otsuse pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendiga.

*2. alajagu*

**Sätted ühise kalanduspoliitika kohta**

*Artikkel 32*

1. Kui lõikest 2 ei tulene teisiti ja ilma et see piiraks 3. alajao kohaldamist, ei kohaldata ühist kalanduspoliitikat ei Ceuta ega Melilla suhtes.

2. Nõukogu võtab komisjoni ettepaneku põhjal vastu Euroopa seadused, raamseadused või otsused, millega:

a) määratletakse struktuurimeetmed, mida võib Ceuta ja Melilla kasuks kehtestada;

b) määratletakse kohane kord kõigi või osa Ceuta ja Melilla huvide arvessevõtmiseks aktide puhul, mida ta teeb igaks üksikjuhuks eraldi liidu läbirääkimiste kohta, mille eesmärgiks on kalanduskokkulepete ülevõtmine või sõlmimine kolmandate riikidega, ning Ceuta ja Melilla erihuvide kohta rahvusvaheliste kalandusalaste konventsioonide raames, milles liit on osaline.

3. Vajaduse korral võtab nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal vastu Euroopa seadused, raamseadused või otsused, mis määratlevad vastavatele kalastusvööndite le ja nende varudele vastastikuse juurdepääsu võimalused ja tingimused. Nõukogu otsustab ühehäälselt.

4. Lõigetes 2 ja 3 osutatud Euroopa seadused või raamseadused võetakse vastu pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendiga.

*3. alajagu*

**Sätted kaupade vaba liikumise, tollialaste õigusaktide ja kaubanduspoliitika kohta**

*Artikkel 33*

1. Ceutast või Melillast pärinevaid tooteid ning kolmandatest riikidest Ceutasse või Melillasse seal nende suhtes kohaldatava korra kohaselt imporditavaid tooteid ei käsitleta liidu tolliterritooriumil

vabasse ringlusse laskmise korral põhiseaduse artikli III-151 lõigete 1, 2 ja 3 tingimustele vastavate toodetena.

2. Liidu tolliterritoorium ei hõlma Ceutat ja Melillat.

3. Kui käesolevas alajaos ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse väliskaubandust käsitlevaid institutsioonide tollialaseid õigusakte ühesugustel tingimustel ühelt poolt liidu tolliterritooriumi ja teiselt poolt Ceuta ja Melilla vahelise kaubanduse suhtes.

4. Kui käesolevas alajaos ei ole sätestatud teisiti, ei kohaldata Ceuta ega Melilla suhtes kaubanduspoliitikat käsitlevaid institutsioonide ühepoolseid või kokkuleppega jõustatud õigusakte, mis on otseselt seotud kaupade impordi ja ekspordiga.

5. Kui käesolevas jaotises ei ole sätestatud teisiti, kohaldab liit oma kaubanduses Ceuta ja Melillaga põhiseaduse I lisaga hõlmatud toodete osas üldist korda, mida ta kohaldab oma väliskaubanduse suhtes.

*Artikkel 34*

Kui artiklis 35 ei ole sätestatud teisiti, kaotatakse Ceutast ja Meillast pärinevate toodete liidu tolliterritooriumile importimisel kohaldatavad tollimaksud.

*Artikkel 35*

1. Ühise tollitariifistiku rubriikidesse 0301, 0302, 0303, 1604, 1605 ja alamrubriikidesse 0511 91 ja 2301 20 kuuluvad ning Ceutast või Melillast pärinevad kalandustooted vabastatakse tariifikvootide piires, mis on arvutatud toodete lõikes aastatel 1982, 1983 ja 1984 tegelikult müüdud keskmiste koguste põhjal, tollimaksudest kogu liidu tolliterritooriumil.

Nende tariifikvootide alusel liidu tolliterritooriumile imporditud tooted lastakse vabasse ringlusse ainult siis, kui järgitakse ühise turukorraldusega kehtestatud eeskirju, eelkõige võrdlushindu.

2. Nõukogu võtab komisjoni ettepaneku põhjal igal aastal vastu Euroopa määrused või otsused tariifikvootide avamise ja jaotamise kohta kooskõlas lõikes 1 sätestatuga.

*Artikkel 36*

1. Kui artikli 34 kohaldamine võib põhjustada Ceutast või Melillast pärinevate teatavate toodete impordi olulist suurenemist nii, et see võib kahjustada liidu tootjaid, võib nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal võtta vastu Euroopa määruseid või otsuseid eritingimuste kehtestamiseks kõnealuste toodete sisenemise suhtes liidu tolliterritooriumile.

2. Kui seetõttu, et ühist kaubanduspoliitikat ja ühist tollitariifistikku ei kohaldata toorainete või vahesaaduste Ceutasse või Melillasse importimise suhtes, põhjustab Ceutast või Melillast pärineva toote importimine ühes või mitmes liikmesriigis toimuvale tootmistegevusele suurt kahju või võib

seda põhjustada, võib komisjon liikmesriigi taotlusel või omal algatusel võtta asjakohaseid meetmeid.

*Artikkel 37*

Liidu tolliterritooriumilt pärinevate toodete Ceutasse ja Meillasse importimisel kohaldatavad tollimaksud ja samaväärse toimega maksud kaotatakse.

*Artikkel 38*

Tollimaksud ja samaväärse toimega maksud ning kauplemiskord, mida kohaldatakse Ceutasse ja Melillasse importimise korral kolmandatest riikidest pärinevate kaupade suhtes, ei või olla ebasoodsamad kui need, mida liit kohaldab vastavalt oma rahvusvahelistele kohustustele või oma sooduskorrale sellise kolmanda riigi suhtes, tingimusel et seesama kolmas riik kohaldab Ceutast ja Melillast importimise suhtes sedasama kohtlemist, mida liidu suhtes. Ceutasse ja Melillasse importimise suhtes kohaldatav kord ei või sellisest kolmandast riigist pärinevate kaupade puhul olla soodsam kui liidu tolliterritooriumilt pärinevate toodete impordi suhtes kohaldatav.

*Artikkel 39*

Nõukogu võtab komisjoni ettepaneku põhjal vastu Euroopa määrused või otsused, millega kehtestatakse käesoleva alajao rakenduseeskirjad ja eelkõige artiklites 34, 35 ja 37 nimetatud kaubanduse suhtes kohaldatavad päritolueeskirjad, sealhulgas päritolustaatusega toodete märgistamist ja päritolu kontrollimist käsitlevad sätted.

Nendes eeskirjades sisalduvad eelkõige sätted, mis käsitlevad toodete märgistamist ja/või sildistamist, laevade registreerimistingimusi ja segapäritolueeskirjade kohaldamist kalandustoodete suhtes, samuti sätted toodete päritolu kindlaksmääramiseks.

*5. JAGU*

## Sätted Hispaania piirkondliku arengu kohta

*Artikkel 40*

Liikmesriigid võtavad arvesse asjaolu, et Hispaania Kuningriigi valitsus on alustanud sellise piirkondliku arengu poliitika teostamist, mis on eelkõige mõeldud Hispaania vähem arenenud piirkondade ja alade majanduskasvu edendamiseks.

Nad tunnistavad, et selle poliitika eesmärkide saavutamine on nende ühine huvi.

Nad lepivad selleks, et hõlbustada Hispaania Kuningriigi valitsusel selle ülesande täitmist, kokku soovitada institutsioonidel kasutada kõiki põhiseaduses sätestatud vahendeid ja menetlusi, eelkõige kasutades asjakohaselt liidu vahendeid, mis on mõeldud liidu eesmärkide saavutamiseks;

Liikmesriigid tunnistavad eelkõige, et põhiseaduse artiklite III-167 ja III-168 kohaldamisel on vaja arvesse võtta Hispaania vähem arenenud piirkondade ja alade majanduse laienemise ning elanike elatustaseme tõstmise eesmärke.

*6. JAGU*

## Sätted Portugali majandus- ja tööstusarengu kohta

*Artikkel 41*

Liikmesriigid võtavad arvesse asjaolu, et Portugali Vabariigi valitsus on alustanud sellise industrialiseerimise ja majandusarengu poliitika rakendamist, mis on mõeldud Portugali elatustaseme vastavusseviimiseks muude liikmesriikide omaga ja osalise tööpuuduse kõrvaldamiseks, samal ajal vähendades järk-järgult erinevusi piirkondade arengutasemetes.

Nad tunnistavad, et selle poliitika eesmärkide saavutamine on nende ühine huvi.

Nad lepivad selleks kokku soovitada institutsioonidel kasutada kõiki põhiseaduses sätestatud vahendeid ja menetlusi, eelkõige kasutades asjakohaselt liidu vahendeid, mis on mõeldud liidu eesmärkide saavutamiseks.

Liikmesriigid tunnistavad eelkõige, et põhiseaduse artiklite III-167 ja III-168 kohaldamisel on vajalik arvesse võtta majanduse laiendamise ja elanikkonna elatustaseme tõstmise eesmärke.

*7. JAGU*

## Sätted teabevahetuse kohta Hispaania Kuningriigiga tuumaenergia vallas

*Artikkel 42*

1. Alates 1. jaanuarist 1986 antakse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artikli 13 kohaselt liikmesriikidele, isikutele ja ettevõtjatele edastatud teave Hispaania Kuningriigi käsutusse, kes levitab seda oma territooriumil piiratult kõnealuses artiklis sätestatud tingimustel.

2. Alates 1. jaanuarist 1986 annab Hispaania Kuningriik Euroopa Aatomienergiaühenduse käsutusse Hispaania tuumaenergia vallas omandatud teabe, mida levitatakse piiratult niivõrd, kuivõrd tegemist ei ole puhtal kujul kommertsrakendustega. Komisjon edastab selle teabe Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artiklis 13 sätestatud tingimustel ühenduse ettevõtjatele.

3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud teave käsitleb peamiselt:

a) tuumafüüsikat (madal ja kõrge energia),

b) kiirguskaitset,

c) isotoopide, eelkõige stabiilsete isotoopide rakendusi,

d) teadusuuringute reaktoreid ja asjakohaseid kütuseid,

e) teadusuuringuid kütusetsükli valdkonnas (eeskätt madalakvaliteedilise uraanimaagi kaevandamine ja töötlemine; elektrienergiat tootvate reaktorite kütuseelementide optimeerimine).

*Artikkel 43*

1. Sektorites, kus Hispaania Kuningriik annab teabe Euroopa Aatomienergiaühenduse käsutusse, väljastavad pädevad asutused ühenduse liikmesriikidele, isikutele ja ettevõtjatele nõudmise korral kaubanduslikel tingimustel litsentse, kui neil on ainuõigus liikmesriikides registreeritud patentidele ja kui neil ei ole mingit kohustust anda või pakkuda kolmandatele isikutele ainulitsentse või osalisi ainulitsentse kõnealuste patendiõiguste kohta.

2. Ainu- või lihtlitsentsi väljaandmise korral julgustab Hispaania Kuningriik selliseid litsentsiandjaid andma ühenduse liikmesriikidele, isikutele ja ettevõtjatele kaubanduslikel tingimustel välja all-litsentse ning hõlbustab seda tegevust.

Kõnealused ainulitsentsid või osalised ainulitsentsid antakse välja tavapärastel kaubanduslikel tingimustel.

*8. JAGU*

## Sätted teabevahetuse kohta Portugali Vabariigiga tuumaenergia vallas

*Artikkel 44*

1. Alates 1. jaanuarist 1986 antakse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artikli 13 kohaselt liikmesriikidele, isikutele ja ettevõtjatele edastatud teave Portugali Vabariigi käsutusse, kes levitab seda oma territooriumil piiratult kõnealuses artiklis sätestatud tingimustel.

2. Alates 1. jaanuarist 1986 annab Portugali Vabariik Euroopa Aatomienergiaühenduse käsutusse Portugalis tuumaenergia vallas omandatud teabe, mida levitatakse piiratud ulatuses, kuivõrd tegemist ei ole puhtal kujul kommertsrakendustega. Komisjon edastab selle teabe Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artiklis 13 sätestatud tingimustel ühenduse ettevõtjatele.

3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud teave käsitleb peamiselt:

a) reaktorite dünaamikat,

b) kiirguskaitset,

c) tuumamõõtmismeetodite kasutamist (tööstuse, põllumajanduse, arheoloogia ja geoloogia vallas),

d) aatomifüüsikat (ristlõigete otsene mõõtmine, kanaliseerimistehnikad),

e) uraanimetallurgiat.

*Artikkel 45*

1. Sektorites, kus Portugali Vabariik annab teabe Euroopa Aatomienergiaühenduse käsutusse, väljastavad pädevad asutused ühenduse liikmesriikidele, isikutele ja ettevõtjatele nõudmise korral kaubanduslikel tingimustel litsentse, kui neil on ainuõigus liikmesriikides registreeritud patentidele ja kui neil ei ole mingit kohustust anda või pakkuda kolmandatele isikutele ainulitsentse või osalisi ainulitsentse kõnealuste patendiõiguste kohta.

2. Ainulitsentsi või osalise ainulitsentsi väljaandmise korral julgustab Portugali Vabariik selliseid litsentsiandjaid andma ühenduse liikmesriikidele, isikutele ja ettevõtjatele kaubanduslikel tingimustel välja all-litsentse ning hõlbustab seda tegevust.

Kõnealused ainulitsentsid või osalised ainulitsentsid antakse välja tavapärastel kaubanduslikel tingimustel.

## V JAOTIS

## AUSTRIA VABARIIGI, SOOME VABARIIGI JA ROOTSI KUNINGRIIGI ÜHINEMISTINGIMUSI KÄSITLEVA AKTI SÄTTED

*1. JAGU*

### Finantssätted

*Artikkel 46*

Käibemaksust tekkivaid omavahendeid arvutatakse ja kontrollitakse selliselt, nagu jääks Ahvenamaa nõukogu 17. mai 1977. aasta kuuenda direktiivi 77/388/EMÜ (kumuleeruvat käibemaksu käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta — ühine käibemaksusüsteem: ühtne maksubaas) territoriaalsesse kohaldamisalasse.

*2. JAGU*

## Sätted põllumajanduse kohta

*Artikkel 47*

Kui pärast artikli 48 ning muudest liidu normidest tulenevate meetmete täielikku ellurakendamist jääb tõsiseid ühinemisest tingitud raskusi, võib komisjon vastu võtta Euroopa otsuse, mis lubab Soomel anda tootjatele siseriiklikku abi hõlbustamaks nende täielikku integreerimist ühisesse põllumajanduspoliitikasse.

*Artikkel 48*

1. Komisjon võtab vastu Euroopa otsused, mis lubavad Soomel ja Rootsil anda pikaajalist riigiabi, mille eesmärk on tagada põllumajandustegevuse säilimine teatavates piirkondades. Need piirkonnad peaksid hõlmama 62. paralleelist põhja pool asuvaid põllumajandusalasid ning mõningaid kõnealusest paralleelist lõuna pool asuvaid naaberalasid, mida mõjutavad samasugused kliimaolud, mis muudavad põllumajandustegevuse eriti raskeks.

2. Lõikes 1 osutatud piirkonnad määrab kindlaks komisjon, võttes eelkõige arvesse:

a) väikest rahvastikutihedust;

b) põllumajandusmaa osa kogupindalas;

c) inimesele tarbimiseks ette nähtud põllukultuuride tarvis eraldatud põllumajandusmaa osa kogu kasutatavas põllumajandusmaas.

3. Lõikega 1 ette nähtud riigiabi võib olla seotud füüsiliste tootmisteguritega nagu põllumajandusmaa pindala hektarites või karja suurus, arvestades ühise turukorraldusega ette nähtud asjakohaseid piiranguid ning iga põllumajandustootja traditsioonilist tootmisstruktuuri, kuid abi ei tohi:

a) olla seotud tulevase toodanguga;

b) ega tuua kaasa toodangu või üldise toetustaseme kasvu võrreldes sellega, mis on registreeritud 1. jaanuarile 1995 eelneva vaatlusperioodi jooksul, mille määrab kindlaks komisjon.

Seda abi võidakse piirkonniti diferentseerida.

Sellist abi tuleb anda eelkõige selleks et:

a) säilitada traditsiooniline esmatootmine ja -töötlus, mis looduslikult sobib kõnealuste piirkondade kliimaoludega;

b) parandada põllumajandustoodete tootmise, turustamise ja töötlemise struktuure;

c) hõlbustada kõnealuste toodete müüki;

d) tagada keskkonnakaitse ja paikkondade säilimine.

*Artikkel 49*

1. Komisjonile teatatakse artiklitega 47 ja 48 ette nähtud abist ja igast muust riigiabist, mille andmiseks on käesoleva jaotise kohaselt vaja komisjoni luba. Sellist abi ei tohi anda enne, kui selline luba on antud.

2. Artikliga 48 ette nähtud abi suhtes esitab komisjon nõukogule iga viie aasta järel alates 1. jaanuarist 1996 aruande:

a) antud lubade kohta;

b) selliste lubade alusel antud abi tulemuste kohta.

Selliste aruannete ettevalmistamisel edastavad kõnealuseid lube saavad liikmesriigid komisjonile aegsasti teavet antud abi mõju kohta, selgitades kõnealuste piirkondade põllumajanduses täheldatud arengut.

*Artikkel 50*

Põhiseaduse artiklitega III-167 ja III-168 ette nähtud abi valdkonnas:

a) käsitletakse olemasolevate abisüsteemidena põhiseaduse artikli III-168 lõike 1 tähenduses Austrias, Soomes ja Rootsis enne 1. jaanuari 1995 kohaldatud abisüsteemide seast üksnes neid, millest on komisjonile teatatud enne 30. aprilli 1995;

b) peetakse olemasolevaid abisüsteeme ja abi andmise või muutmise kavasid, millest teatati komisjonile enne 1. jaanuari 1995, teatatuks kõnealusel kuupäeval.

*Artikkel 51*

1. Kui erijuhtudel ei nähta ette teisiti, võtab nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal vastu vajalikud Euroopa määrused või otsused käesoleva jao rakendamiseks.

2. Käesoleva jao sätetele võib nõukogu Euroopa seadusega teha kohandusi, mis võivad liidu õiguse muutmise tulemusel vajalikuks osutuda. Nõukogu teeb ühehäälse otsuse pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendiga.

*Artikkel 52*

1. Kui on vaja üleminekumeetmeid hõlbustamaks Austria, Soome ja Rootsi üleminekut praeguselt korralt korrale, mis tuleneb ühise turukorralduse rakendamisest vastavalt Austria Vabariigi, Soome Vabariigi ja Rootsi Kuningriigi ühinemistingimuste aktis sätestatud tingimustele, võetakse need meetmed vastu vastavalt määruse nr 136/66/EMÜ artiklis 38 sätestatud korrale või asjakohastel puhkudel kooskõlas vastavate artiklitega muudes määrustes, mis käsitlevad põllumajanduse ühist

turukorraldust. Neid meetmeid võidakse võtta ja kohaldada kuni 31. detsembrini 1997.

2. Nõukogu Euroopa seadusega võib pikendada lõikes 1 osutatud tähtaega. Nõukogu teeb ühehäälse otsuse pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendiga.

*Artikkel 53*

Kalandustoodete suhtes kohaldatakse artikleid 51 ja 52.

*3. JAGU*

## Sätted üleminekumeetmete kohta

*Artikkel 54*

Austria Vabariigi, Soome Vabariigi ja Rootsi Kuningriigi ühinemistingimuste akti XV lisa [1] punktides VII.B.I, VII.D.1, VII.D.2.c, IX.2.b, c, f, g, h, i, j, l, m, n, x, y, z ja aa, ning X.a, b ja c loetletud akte kohaldatakse Austria, Soome ja Rootsi suhtes vastavalt eespool nimetatud lisas sätestatud tingimustele.

Esimeses lõigus osutatud XV lisa punkti IX.2.x suhtes tuleb viiteid Euroopa Ühenduse asutamislepingu, eelkõige selle artiklite 95 ja 96 sätetele, mõista viidetena põhiseaduse, eelkõige selle artikli III-170 lõigete 1 ja 2 sätetele.

*4. JAGU*

## Sätted teatavate õigusaktide kohaldatavuse kohta

*Artikkel 55*

1. Iga üksikerandit või sekkumatustõendit käsitlev otsus, mille on enne 1. jaanuari 1995 teinud kas Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni (EFTA) järelevalveamet või komisjon Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) lepingu artikli 53 või kõnealuse lepingu protokolli nr 25 artikli 1 alusel ning mis ühinemisest tingitult jääb Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 81 reguleerimisalasse, jääb põhiseaduse artikli III-161 kohaldamise korral kehtima kuni sellises otsuses sätestatud tähtaja möödumiseni või seni, kui komisjon võtab kooskõlas liidu õigusega vastu asjakohaselt põhjendatud vastupidise Euroopa otsuse.

2. Kõik EFTA järelevalveameti otsused, mis on tehtud enne 1. jaanuari 1995 vastavalt EMP lepingu artiklile 61 ja mis ühinemise tõttu jäävad Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 87 reguleerimisalasse, jäävad kehtima põhiseaduse artikli III-167 suhtes, kui komisjon ei võta vastavalt

[1] EÜT C 241, 29.8.1994, lk 322.

põhiseaduse artiklile III-168 vastu vastupidist Euroopa otsust. Käesolevat lõiget ei kohaldata otsuste suhtes, mille kohta kehtib EMP lepingu artikliga 64 ette nähtud menetlus.

3. Kui komisjon ei võta kooskõlas liidu õigusega vastu asjakohaselt põhjendatud vastupidist otsust, jäävad EFTA järelevalveameti tehtud otsused pärast 1. jaanuari 1995 kehtima, ilma et see piiraks lõigete 1 ja 2 kohaldamist.

*5. JAGU*

## Sätted Ahvenamaa kohta

*Artikkel 56*

Põhiseaduse sätted ei takista kohaldamast 1. jaanuaril 1994 Ahvenamaal kehtinud sätteid, mis käsitlevad:

a) mittediskrimineerivaid piiranguid Ahvenamaa piirkondliku kodakondsuseta (*hembygdsrätt/kotiseutuoikeus*) füüsiliste isikute ning juriidiliste isikute õigusele ilma Ahvenamaa pädevate asutuste loata soetada ja omada Ahvenamaal kinnisvara;

b) mittediskrimineerivaid piiranguid Ahvenamaa piirkondliku kodakondsuseta (*hembygdsrätt/kotiseutuoikeus*) füüsiliste isikute ning juriidiliste isikute asutamisõigusele ning õigusele ilma Ahvenamaa pädevate asutuste loata osutada teenuseid.

*Artikkel 57*

1. Ahvenamaa territoorium, mida nõukogu direktiivi 77/388/EMÜ artikli 3 lõike 1 kolmandas taandes määratletuna käsitletakse kolmanda territooriumina ning nõukogu direktiivi 92/12/EMÜ artiklis 2 määratletuna aktsiisi ühtlustamise direktiivide kohaldamisalast välja jääva rahvusliku territooriumina, arvatakse välja kumuleeruvate käibemaksude, aktsiisimaksude ja muude kaudsete maksustamisvormidega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamist käsitleva liidu õiguse territoriaalsest kohaldamisalast.

Käesolevat lõiku ei kohaldata nõukogu direktiivi 69/335/EMÜ kapitalimaksuga seotud sätete suhtes.

2. Lõikes 1 sätestatud kitsendamise eesmärk on säilitada saartel elujõuline kohalik majandus ning see ei kahjusta Euroopa Liidu huve ega liidu ühist poliitikat. Kui komisjon leiab, et lõike 1 sätted ei ole enam õigustatud, eriti ausa konkurentsi või omaressursside osas, esitab ta vajalikud ettepanekud nõukogule, kes võtab vastu vajalikud õigusaktid vastavalt põhiseaduse asjakohastele artiklitele.

*Artikkel 58*

Soome Vabariik tagab, et liikmesriikide kõiki füüsilisi ja juriidilisi isikuid koheldakse Ahvenamaal võrdselt.

*Artikkel 59*

Käesoleva jao sätteid kohaldatakse pidades silmas deklaratsiooni Ahvenamaa kohta, mis sisaldab Austria Vabariigi, Soome Vabariigi ja Rootsi Kuningriigi ühinemistingimuste akti protokolli nr 2 preambuli sõnastust, muutmata selle õiguslikku mõju.

*6. JAGU*

## Sätted saami rahva kohta

*Artikkel 60*

Hoolimata põhiseaduse sätetest võidakse saami rahvale anda ainuõigusi poropidamiseks põliste saami alade piires.

*Artikkel 61*

Käesolevat jagu võidakse laiendada võtmaks arvesse saamide traditsiooniliste elatusvahenditega seotud ainuõiguste edasist arengut. Käesolevale jaole võib vajalikke muudatusi teha nõukogu Euroopa seadusega. Nõukogu teeb ühehäälse otsuse pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendi ning regioonide komiteega.

*Artikkel 62*

Käesoleva jao sätteid kohaldatakse pidades silmas deklaratsiooni saami rahva kohta, mis sisaldab Austria Vabariigi, Soome Vabariigi ja Rootsi Kuningriigi ühinemistingimuste akti protokolli nr 3 preambuli sõnastust, muutmata selle õiguslikku mõju.

*7. JAGU*

## Struktuurifonde käsitlevad erisätted Soomes ja Rootsis

*Artikkel 63*

Alad, mis on hõlmatud eesmärgiga edendada äärmiselt väikese rahvastikutihedusega piirkondade arendamist ja struktuurilist kohandamist, vastavad põhimõtteliselt NUTS II taseme piirkondadele, mille rahvastikutihedus on kuni 8 elanikku $km^2$ kohta, või kuuluvad nendesse piirkondadesse. Liidu abi võidakse laiendada ka väiksematele lähi- ja naaberaladele, mis vastavad samale rahvastikutiheduse kriteeriumile. Käesolevas artiklis osutatud piirkonnad ja alad on loetletud Austria Vabariigi, Soome Vabariigi ja Rootsi Kuningriigi ühinemistingimuste akti protokolli nr 6 lisas 1 ([1]).

*8. JAGU*

## Sätted raudtee- ja kombineeritud vedude kohta Austrias

*Artikkel 64*

1. Käesolevas jaos kohaldatakse järgmisi mõisteid:

a) *rasked kaubaveokid* tähendavad kõiki liikmesriigis registreeritud mootorsõidukeid, mille maksimaalne lubatud kaal on üle 7,5 tonni ja mis on kavandatud kaupade või haagiste veoks, kaasa arvatud poolhaagiste vedukid ja haagised, mille maksimaalne lubatud kaal on üle 7,5 tonni ja mida veab liikmesriigis registreeritud mootorsõiduk, mille maksimaalne lubatud kaal on 7,5 tonni või vähem;

b) *kombineeritud veod* tähendab kaubavedusid raskete kaubaveokite või koormatavate üksustega, mis läbivad osa oma teekonnast raudteel ja alustavad või lõpetavad teekonna maanteel, kusjuures raudteeterminali suunduv või sealt lähtuv transiitliiklus ei tohi mingil juhul läbida Austria territooriumi ainult maanteed pidi.

2. Artikleid 65 kuni 71 kohaldatakse meetmetele, mis on seotud Austria territooriumi läbiva raudtee- ja kombineeritud vedude pakkumisega.

*Artikkel 65*

Liit ja asjaga seotud liikmesriigid võtavad ja kooskõlastavad üksikasjaliselt oma pädevuse raames meetmeid, mille eesmärk on arendada ja edendada kaupade raudtee- ja kombineeritud vedusid läbi Alpide.

([1]) EÜT C 241, 29.8.1994, lk 355.

*Artikkel 66*

Põhiseaduse artiklis III-247 sätestatud suuniste kehtestamisel tagab liit, et Austria Vabariigi, Soome Vabariigi ja Rootsi Kuningriigi ühinemistingimuste akti protokolli nr 9 lisas 1 ([1]) määratletud trassid moodustavad osa raudtee- ja kombineeritud vedude üleeuroopalistest võrkudest ja lisaks sellele käsitletakse neid kui ühist huvi pakkuvaid projekte.

*Artikkel 67*

Liit ja asjaga seotud liikmesriigid rakendavad oma pädevuse raames Austria Vabariigi, Soome Vabariigi ja Rootsi Kuningriigi ühinemistingimuste akti protokolli nr 9 lisas 2 ([2]) nimetatud meetmeid.

*Artikkel 68*

Liit ja asjaga seotud liikmesriigid annavad oma parima, et arendada ja kasutada Austria Vabariigi, Soome Vabariigi ja Rootsi Kuningriigi ühinemistingimuste akti protokolli nr 9 lisas 3 ([3]) osutatud raudtee täiendavat läbilaskevõimet.

*Artikkel 69*

Liit ja asjaga seotud liikmesriigid võtavad meetmeid, et tõhustada raudtee- ja kombineeritud vedude pakkumist. Vajaduse korral ja kui muud põhiseaduse sätted ei näe ette teisiti, võetakse selliseid meetmeid raudtee-ettevõtjate ja teiste raudteeteenuste pakkujatega hoolikalt konsulteerides. Esmatähtsad peaksid olema meetmed, mis on ette nähtud liidu õiguse raudtee- ja kombineeritud vedude alaste sätetega. Iga meetme rakendamisel tuleb erilist tähelepanu pöörata raudtee- ja kombineeritud vedude konkurentsivõimele, efektiivsusele ja kulude läbipaistvusele. Eriti püüavad asjaga seotud liikmesriigid võtta selliseid meetmeid, mis tagavad, et kombineeritud vedude hinnad suudavad konkureerida teiste transpordiliikide hindadega. Igasugune selleks antud abi peab olema kooskõlas liidu õigusega.

*Artikkel 70*

Raudteetransiidi tõsise häire, näiteks loodusõnnetuse korral, võtavad liit ja asjaga seotud liikmesriigid kõikvõimalikke kooskõlastatud meetmeid, et säilitada liikluse ladusat kulgemist. Eesõigus tuleb anda tundlikele lastidele, nagu seda on kergesti riknevad toiduained.

---

([1]) EÜT C 241, 29.8.1994, lk 364.

([2]) EÜT C 241, 29.8.1994, lk 365.

([3]) EÜT C 241, 29.8.1994, lk 367.

*Artikkel 71*

Vastavalt artikli 73 lõikes 2 ettenähtud korrale vaatab komisjon läbi käesoleva jao toimimise.

*Artikkel 72*

1. Käesolevat artiklit kohaldatakse kaupade autovedudele ühenduse territooriumi piires.

2. Vedude suhtes, mis sisaldavad kaupade transiiti autovedudena läbi Austria, kohaldatakse korda, mis on kehtestatud oma kulul ja nimel tehtavate vedude ja nende vedude suhtes, mis tehakse rendi või tasu eest esimese nõukogu 23. juuli 1962. aasta direktiivi ja nõukogu määruse (EMÜ) nr 881/92 alusel, kui käesoleva artikli sätetest ei tulene teisiti.

3. Kuni 1. jaanuarini 1998 kohaldatakse järgmisi sätteid:

a) ajavahemikus 1. jaanuar 1992 kuni 31. detsember 2003 vähendatakse Austriat transiidina läbivate raskete kaubaveokite NOx-heitmete kogumahtu 60 % vastavalt tabelile lisas 4;

b) raskete kaubaveokite NOx heitmete kogumahtude vähendamist juhitakse vastavalt ökopunktide süsteemile. Sellise süsteemi kohaselt peab igal Austriat transiidina läbival raskel kaubaveokil olema tema NOx-heitmetega võrdväärne hulk ökopunkte (lubatud vastavalt toodangu vastavuse (COP) väärtusele või tüübikinnituse väärtusele). Selliste punktide arvutamise meetod ja haldamine on kirjeldatud lisas 5;

c) kui transiitteekondade arv peaks mingil aastal ületama 1991. aastaks kehtestatud kontrollarvu rohkem kui 8 %, võtab vastavalt artiklis 16 sätestatud korrale otsustav komisjon vastavalt lisa 5 lõikele 3 asjakohased meetmed;

d) vastavalt lisale 5 annab Austria Vabariik aegsasti välja ja teeb kättesaadavaks ökopunktide kaardid, mis on vajalikud ökopunktide süsteemi haldamiseks Austriat transiidina läbivatele rasketele kaubaveokitele;

e) komisjon jaotab ökopunktid liikmesriikidele vastavalt sätetele, mis kehtestatakse vastavalt lõikele 7.

4. Enne 1. jaanuari 1998 vaatab nõukogu komisjoni aruande põhjal läbi Austria kaudu kulgevate kaupade maanteetransiiti käsitlevate sätete toimimise. Ülevaatus toimub kooskõlas ühenduse õiguse aluspõhimõtetega nagu siseturu korrektne toimimine, eriti kaupade vaba liikumine ja teenuste osutamise vabadus, keskkonnakaitse ühenduse kui terviku huvides ja liiklusohutus. Kui nõukogu ei otsusta komisjoni ettepaneku põhjal ja pärast Euroopa Parlamendiga konsulteerimist ühehäälselt teisiti, pikendatakse üleminekuperioodi 1. jaanuarini 2001 ning selle aja jooksul kohaldatakse lõike 3 sätteid.

5. Enne 1. jaanuari 2001 viib komisjon koostöös Euroopa Keskkonnaagentuuriga läbi teadusuuringu, et teha kindlaks millises ulatuses on saavutatud lõike 3 punktis a kehtestatud saaste vähendamise eesmärk. Kui komisjon leiab, et see eesmärk on piisaval tasemel saavutatud, peatab ta lõike 3 kohaldamise 1. jaanuarist 2001. Kui komisjon leiab, et seda eesmärki ei ole piisaval tasemel saavutatud, võtab nõukogu ühenduse raamistikus vastavalt põhiseaduse artiklile III-240 meetmed, mis tagavad samaväärse keskkonna kaitse, eelkõige saastuse vähendamise 60 %. Kui nõukogu selliseid meetmeid vastu ei võta, pikendatakse üleminekuaega automaatselt viimaseks kolmeaastaseks ajavahemikuks, mille jooksul kohaldatakse lõiget 3.

6. Üleminekuaja möödumisel kohaldatakse *acquis communautaire*'i täies ulatuses.

7. Vastavalt artiklis 16 ettenähtud korrale otsuse tegev komisjon võtab üksikasjalikke meetmeid ökopunktide süsteemi, ökopunktide jaotamist ja käesoleva artikli kohaldamise tehnilisi küsimusi käsitlevate menetluste kohta, mis jõustusid 1. jaanuaril 1995.

Esimeses lõigus nimetatud meetmed tagavad, et säilib praeguste liikmesriikide faktiline olukord, mis tuleneb nõukogu määruse (EMÜ) nr 3637/92 ja 1992. aasta 23. detsembril allakirjutatud halduskokkuleppe kohaldamisest, mis reguleerib transiidikokkuleppes nimetatud ökopunktide süsteemi jõustumiskuupäeva ja kehtestamise korda. Tehakse kõik vajalikud jõupingutused tagamaks, et Kreekale eraldatavate ökopunktide osa puhul võetakse piisavalt arvesse Kreeka vastavaid vajadusi.

*Artikkel 73*

1. Komisjoni abistab komitee.

2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 3 ja 7.

3. Komitee võtab vastu oma töökorra.

*9. JAGU*

## Sätted eriomaste saksakeelsete Austria mõistete kasutamise kohta Euroopa Liidu raames

*Artikkel 74*

1. Austria õiguskorras sisalduvatel ja Austria Vabariigi, Soome Vabariigi ja Rootsi Kuningriigi ühinemistingimuste akti protokolli nr 10 lisas ([1]) nimetatud eriomastel saksakeelsetel Austria mõistetel on samasugune seisund ja neid võib kasutada samasuguse õigusmõjuga nagu vastavaid

([1]) EÜT C 241, 29.8.1994, lk 370.

selles lisas nimetatud Saksamaal kasutatavaid mõisteid.

2. Uute õigusaktide saksakeelsetes variantides lisatakse Austria Vabariigi, Soome Vabariigi ja Rootsi Kuningriigi ühinemistingimuste akti protokolli nr 10 lisas nimetatud eriomased Austria mõisted asjakohases vormis vastavatele Saksamaal kasutatavatele mõistetele.